

Articulatie

Klanken, onderbouw vo

Betekenisnetwerk: uitspraak, intonatie, zinsmelodie, accent

De koetsier poetst de postkoets met...postkoetspoets!

Pieter komt te laat de klas binnen en vertelt binnensmonds dat hij zijn fietssleutel kwijt was. Docent Saskia verstaat er niks van. 'Je moet beter articuleren' adviseert een klasgenoot. 'Daar heb ik wel wat oefeningen voor', zegt Saskia. 'Een goede articulatie is belangrijk om elkaar te kunnen verstaan. Dit zegt ze door elk woord heel duidelijk uit te spreken. Ze deelt blaadjes uit met daarop verschillende 'tongbrekers':

De koetsier poetst de postkoets met postkoetspoets.

De meid snijdt recht en de knecht snijdt scheef.

De kat krabt de krullen van de trap.

De knappe kapper kapt knap, maar de knecht van de knappe kapper kapt knapper dan de knappe kapper kapt.

Bij tongbrekers is een juiste beweging van de mond- en keelholte extra belangrijk, anders gaat het mis. Pubers hebben de neiging hun woorden in te slikken, waardoor de spraak te wensen overlaat. De leerlingen mogen in groepjes oefenen met de tongbrekers. Het gaat gepaard met veel gelach, want 'de postkoets' wordt al snel 'de kotspoes' en 'de meid snijdt' wordt 'de meid schijt'... maar oefenen baart kunst! Het helpt als je voor je gevoel heel overdreven de woorden stuk voor stuk heel duidelijk probeert uit te spreken. Duidelijk articuleren dus! Uiteindelijk lukt het de leerlingen om de meeste tongbrekers achter elkaar foutloos uit te spreken, maar die 'knappe kapper', daar moeten ze nog even op oefenen.

Bron: Jantien Dhont, projectmedewerker taal, afdeling primair onderwijs SLO

Articulatie is de beweging in de mond- en keelholte ten behoeve van spraakproductie. Dit gebeurt hoofdzakelijk met de tong, de lippen, de kaak en het verhemelte. Articulatiebewegingen kunnen zowel op in- als uitademing, met en zonder stemgeving, plaatsvinden. www.wikipedia.org